



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **R. A. B.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2022, č. j. OAM-803/ZA-ZA11-D07-R2-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je nepřijatelná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb.,

o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil dle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že příslušným státem k projednání žádosti je podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“) Francouzská republika. Takto rozhodl poté, kdy Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 9. 2. 2022, č. j. 34 Az 27/2021 – 36, zrušil předcházející rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 1. 12. 2021, č. j. OAM-803/ZA-ZA11-D07-2021. Důvodem zrušení prvního rozhodnutí žalovaného soudem bylo zjištění, že se žalovaný dostatečně nezabýval obtížemi souvisejícími s nedostatečnou kapacitou ubytovacích středisek ve Francii a případným dopadem těchto problémů systémového charakteru na žalobce v případě jeho přemístění. Předmětem sporu je nyní otázka, zda žalovaný svá pochybení napravit, a rovněž otázka řádné aplikace čl. 17 nařízení Dublin III.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že dne 12. 9. 2021 přicestoval letecky z Lagosu přes Turecko do Francie. K cestě obdržel vízum Francouzské republiky, za účelem účasti na zemědělské výstavě. V Paříži byl do 16. 9. 2021 a poté pokračoval autobusem do Brna. Tam odjel na doporučení osoby, kterou potkal v pařížském metru. V Evropské unii v minulosti nepobýval. Je svobodný a má jednu dceru (nar. 2019), neví však, kde se nachází. Důvodem podání žádosti jsou obavy před zabitím, v Nigerii mu jako farmáři hrozí nebezpečí od lídra pastevců A. B. z nomádského etnika F. F. unášejí lidi a poté požadují výkupné. Pokud člověk nemá peníze, zabijí ho.
3. V rámci prvního pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce za přítomnosti tlumočnicka dne 29. 9. 2021 nad rámec již uvedeného sdělil, že pracoval v oblasti zemědělství, v pařížském metru mu jeden člověk poradil, aby odcestoval do střední Evropy, neboť pobyt v Paříži pro něj nebude bezpečný. V průběhu svého pobytu ve Francii, kdy bydlel v hotelu, však žádné problémy neměl. Dále uvedl, že na území České republiky ani jinde v Evropě nemá žádné příbuzné či jiné sociální vazby. Po zrušení prvního rozhodnutí ve věci soudem žalobce provedl s žalobcem doplňující pohovor dne 12. 4. 2022. V jeho rámci žalobce uvedl, že si v České republice našel přítelkyni K. G. a také zaměstnání. S přítelkyní hodlá uzavřít sňatek, termín uzavření manželství však bylo nutno z důvodu finanční situace odsunout. Přítelkyně pobírá pravidelně podporu v nezaměstnanosti a čeká další finanční prostředky jako přeplatek daně. Dále žalobce uvedl, že se svojí rodinou v Nigérii v kontaktu není, rodina ho nepodporuje. Tady pracuje (v pekárně) a podporuje její přítelkyni.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí po rekapitulaci příslušných ustanovení nařízení Dublin III vyšel ze zjištění (na základě informací z vízové databáze CS-VIS, prohlášení žadatele a odpovědi Francouzské republiky), že žalobci bylo dne 9. 8. 2021 vydáno schengenské vízum č. FRA301798324 s platností ode dne 12. 9. 2021 do dne 7. 10. 2021 s 10 dny pobytu na území a jedním vstupem. Na základě této informace požádal žalovaný dne 30. 9. 2021 Francouzskou republiku o převzetí žalobce. Dne 25. 11. 2021 obdržel žalovaný informaci, že Francie uznala svoji příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce, v jehož případě je tak nutné aplikovat kritérium dané článkem 12 nařízení Dublin III.

5. Následně se žalovaný zabýval tím, zda v případě Francouzské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V tomto ohledu žalovaný vycházel zejména z dokumentu Informace OAMP Francie ze dne 21. 12. 2021, z něhož vyplývá, že francouzský systém je plně koherentní se systémem České republiky a zároveň v souladu s normami Evropské unie. S ohledem na zjištění vyplývající z této informace, že v případě Francouzské republiky není řadě žadatelů o udělení mezinárodní ochrany francouzskými úřady zajištěno ihned po příjezdu vhodné ubytování, se žalovaný zabýval tím, zda by se v případě

žalobce nemohlo jednat o nedostatek, jež by znamenal reálnou hrozbu nelidského nebo ponižujícího zacházení.

6. Žalovaný nejprve obecně poukázal na to, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu ve Francouzské republice, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Francouzské republiky (jak to v minulosti zcela jednoznačně učinil v případě Řecka). Francouzská republika je rovněž považována za bezpečnou zemi původu, ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlíží; o udělení mezinárodní ochrany zde ročně požádají tisíce uprchlíků.
7. Dále žalovaný uvedl, že žalobce nenáleží do žádné kategorie zranitelných osob ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, je mladý a nepotýká se s žádným zdravotním (fyzickým či psychickým) omezením a neužívá pravidelně léky. Je zletilý, soběstačný a samostatný, schopný orientovat se v cizím prostředí. V průběhu svého pobytu v České republice si našel zaměstnání, předtím si vlastními silami zajistil nemalé finanční prostředky na cestu do Evropské unie (cca 40 000 Kč) Žalovaný zdůraznil, že po celou dobu řízení o žádosti bude mít nárok na finanční a materiální pomoc od státu. Pokud francouzské úřady nebudou moci žalobci zajistit ubytování, bude tato okolnost zohledněna ve výši finanční podpory. Po jeho příjezdu do Francouzské republiky bude na žalobce nahlíženo jako na nového žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce bude mít po uplynutí zákonné lhůty možnost pracovat, po celou dobu řízení o žádosti pak bude mít nárok na zdravotní péči za stejných podmínek jako ostatní francouzští rezidenti.
8. V souvislosti s nedostatečnými ubytovacími kapacitami ve Francii žalovaný rovněž poukázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva B. G. and others vs. France ze dne 10. 9. 2020, podle něhož ani životní podmínky ve francouzském stanovém táboře na parkovišti nejsou v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ve Francii je přitom více než polovina žadatelů ubytována a nemusí si ubytování zajistit vlastními silami. Nelze opominout ani aktuální situaci, kdy se Česká republika vzhledem k migrační krizi na Ukrajině potýká s nadměrným počtem osob bez zázemí; to musí být rovněž zohledněno. Francouzská republika umožnila žalobci vstoupit na území společného prostoru udělením krátkodobého víza, je proto odpovědná za vyřízení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

9. Žalovaný se následně zabýval aplikací čl. 17 nařízení Dublin III. Podstatou převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jsou především humanitární důvody pro sloučení rodiny či kulturní důvody. Žalobce v ČR dříve nepobýval, nemá zde vytvořeny hlubší kulturně-společenské vazby. Je svobodný, na území Francie se nesetkal s žádným problémem, je nízkého věku, nemá žádné zdravotní omezení. Na území ČR nemá žádné dlouhodobé rodinné vazby ve smyslu nukleární rodiny a nemá zde k nikomu vyživovací povinnost. S přítelkyní Kateřinou Gabrielovou, občankou ČR, vstoupil do vztahu na přelomu roku. Nejedná se o rodinného příslušníka žalobce dle čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III. Dosud se nejedná o dlouhodobý vztah, společně spolu sdílí ubytování od února 2022. Vycestování žalobce proto nebude představovat nepřiměřený zásah do práva žalobce na rodinný život. Žalovaný tedy nenašel relevantní důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III.

III. Žaloba

10. Žalobce má za to, že žalovaný zcela nedostatečně vyhodnotil jeho rodinný život a partnerský vztah. Prohlásil, že jeho tvrzení jsou pravdivá. Dále obecně namítl porušení § 3 (nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti), § 50 odst. 4 (žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo), § 68 odst. 3 (nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 17 nařízení Dublin III (žalovaný nedostatečně zvážil aplikaci těchto ustanovení).
11. Žalovaný podle žalobce nedostal povinnosti dostatečně se zabývat otázkou, zda podmínky přijetí v členském státě EU, který je v souladu s dublinským nařízením příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, nevykazují takové systémové nedostatky, že hrozí nelidské nebo ponižující zacházení s žadatelem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 24, usnesení téhož soudu ze dne 7. 5. 2015, č. j. 9 Azs 29/2015 – 19). Závěry žalovaného musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v daném státě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44), žalovaný musí shromáždit informace odpovídající § 23c zákona o azylu (tj. relevantní, věrohodné a aktuální).
12. Posouzení žalovaného je podle žalobce pouze obecné a zcela formální, stejný způsob hodnocení využívá žalovaný v každém svém rozhodnutí, kterým se v souladu s dublinským nařízením určuje jiný členský stát jako příslušný k žádosti o mezinárodní ochranu. Domněnka, dle které státy participující na dublinském systému dodržují základní práva žadatelů o mezinárodní ochranu, je vyvratitelná, dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva je povinností předávajícího státu provést důkladné a individuální posouzení situace dotčené osoby. Neexistence rozhodnutí ESLP nebo Soudního dvora EU o nemožnosti navrácení žadatelů o mezinárodní ochranu do Francie automaticky neznamená, že lze rezignovat na posouzení aktuální situace ve Francii. Argument, že ve Francii žádají o mezinárodní ochranu tisíce uprchlíků, nasvědčuje tomu, že azylový systém ve Francii je nadmíru zatížen a žádosti nemusí být dostatečně rychle posuzovány, tj. rozhodnutí nemusí být přijímána v přiměřené době, jak požaduje čl. 12 odst. 1 písm. e) směrnice 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“).

13. Žalobce dále poukázal na zprávu Asylum Information Database (AIDA) z roku 2020 k situaci žadatelů o mezinárodní ochranu ve Francii, která poukazuje na problematický postup při podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žadatelé jsou odkazováni na konkrétní zařízení, kde musí žádost podat, tato zařízení však mohou být od místa přiletu vzdálena, a proto je problematické zajištění dopravy do těchto zařízení. Zpráva rovněž popisuje problémy s ubytováním žadatelů o mezinárodní ochranu, podle AIDA je až 49 % žadatelů o azyl ponecháno bez zajištění ubytování a končí na ulicích (srov. rozhodnutí ESLP ve věci M. S. S proti Belgii a Řecku). Žalovaný při zjišťování skutkového stavu vyšel pouze z jedné zprávy (informace OAMP Francie ze dne 17. 12. 2020), v rámci odůvodnění s touto zprávou však nijak nepracuje.
14. Dále žalobce uvedl, že společně se svou snoubenkou dne 8. 2. 2022 kontaktoval „francouzskou stranu“, komunikovali též s francouzskou neziskovou organizací France terre d’asile, která údajně vyjádřila „podivení s přístupem české strany“, má-li žalobce zázemí v České republice; přitom zopakoval, že jeho rodinný život se snoubenkou K. G. byl vyhodnocen zcela nesprávně. Ke svému návrhu žalobce předložil kopii povolení k zaměstnání ze dne 8. 4. 2022, kopii první strany pracovní smlouvy a výplatnice žalobce za duben 2022, potvrzení o vedení paní K. G. v evidenci uchazečů o zaměstnání ze dne 2. 3. 2022, vyrozumění o zápisu údajů o provozovně K. G. do živnostenského rejstříku ze dne 2. 3. 2022, protokol o ústním jednání ze dne 18. 2. 2022, v němž paní K. G. uvedla, že žalobce je její druh a že s ním žije ve společné domácnosti, oznámení úřadu práce ze dne 28. 3. 2022 o zvýšení doplatku na bydlení paní K. G. ode dne 1. 3. 2022, a dohodu o provedení práce ze dne 1. 3. 2022, kterou uzavřela paní K. G. se společností B. s. r. o. na dobu od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2022.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření v podstatě zopakoval důvody vydání napadeného rozhodnutí, jak byly již shora rekapitulovány, a rovněž odkázal na obsah správního spisu.

V. Posouzení věci soudem

16. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (žalobce se ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádřil a žalovaný s rozhodnutím bez jednání souhlasil) a soud neshledal konání ústního jednání nezbytným.
17. Žalobce ve svém žalobním návrhu zopakoval výtky, jež ve vztahu k posouzení podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III uplatnil již ve své první žalobě. Vzhledem k tomu, že žalovaný v návaznosti na zrušující rozsudek krajského soudu své úvahy v tomto směru na základě doplněného dokazování podrobněji rozvedl, soud se zabýval tím, zda tak učinil dostatečně.
18. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že přemístění do příslušného státu není možné, existují-li závažné důvody se domnívat, že v tomto státu dochází k systematickým (systémovým) nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které

s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina EU“).

19. V tomto typu řízení je žalovaný vždy povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevyklučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Žalovaný má přitom zásadně povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44). Nadto je nutno uvést, že v otázce azylového řízení mezi členskými státy stále platí domněnka vzájemné důvěry. Pro její vyvrácení musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41).
20. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný své povinnosti shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě dostál, pokud vyšel z Informace OAMP ze dne 10. 8. 2020, Francie, Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky (dále též jen „Informace OAMP 2020“), následně doplněné o Informaci OAMP ze dne 21. 12. 2021, Francie, k téže problematice (dále jen „Informace OAMP 2022“). Obě tyto informace byly vypracovány mj. v souladu se standardy Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, jsou opatřeny množstvím odkazů na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (např. též AIDA – Asylum Information Database, Human Rights Watch, Amnesty International, OSN – Rada pro lidská práva, MZV USA, Eurostat), včetně zdrojů primárních, vzniklých v zemi původu.
21. Co se týká ubytování žadatelů o azyl, žalovaný připustil, že v případě Francie existují nedostatky v kapacitě ubytování. To popisuje jak Informace OAMP 2021, tak Informace OAMP 2022; v roce 2020 bylo ubytování zajištěno pouze zhruba 50 % žadatelů, kteří na něj měli nárok, centra upřednostňují rodiny s dětmi a nové žadatele. S odkazem na zprávu AIDA z roku 2021 se zde uvádí, že žadatelé, kteří na ubytování nedosáhnou, pobývají mimo střediska v nevyhovujících podmínkách, včetně neformálních uprchlických táborů, finanční podpora těmto

žadatelům neumožňuje zajištění důstojného bydlení (s. 7 – 8 Informace OAMP). V případě žalobce, který je svobodným, mladým a zdravým mužem, lze mít na základě zjištěných informací za to, že pravděpodobnost jeho ubytování v některém z ubytovacích středisek či center pro žadatele o azyl bude z důvodu nedostatku ubytovacích kapacit spíše nižší (jakkoli jistě vyloučena není).

22. Bylo tak nutné zvažovat, zda se v případě žalobce jedná o skutečnost, která s sebou ve vztahu k žalobce nese riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny EU. Při posouzení této otázky bylo možné vyjít ze závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, *Jawo*, podle něhož by systémové nedostatky azylového řízení a přijímacích podmínek dosahovaly úrovně neslučitelné s čl. 4 Listiny EU, pokud by dosahovaly obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (bod 91). Této obzvláště vysoké míry závažnosti

by podle Soudního dvora EU dosahovala situace, ve které by se osoba zcela závisla na veřejné podpoře kvůli nezájmu orgánů členského státu nezávisle na své vůli a osobní volbě ocitla v situaci silné materiální deprivace, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba se najíst, umýt a ubytovat. Vedlo by to k poškození jejího tělesného či duševního zdraví. Nebo by se ocitla v zanedbaném stavu, neslučitelným s lidskou důstojností. *Uvedené míry závažnosti tudíž nedosahují případy, které se sice vyznačují značně nejistým postavením dotčené osoby či podstatným zhoršením jejích životních podmínek, ale neznamenaají vážnou materiální deprivaci, že by se tato osoba ocitla v natolik závažném stavu, který lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení* (body 92 a 93).

23. Smysl a rozsah ochrany před nelidským či ponižujícím zacházením ve smyslu uvedeného ustanovení Listiny EU koresponduje se smyslem a rozsahem ochrany před újmou ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. čl. 52 odst. 3 Listiny EU), dále jen „Úmluva“. Při posouzení otázky, zda určité zacházení spadá coby nelidské či ponižující pod zákaz obsažený v čl. 3 Úmluvy, lze proto zohlednit též výklad ESLP, jež v několika případech obdobnou otázku posuzoval. Riziko porušení zákazu podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III tak bude dáno, pokud by určité zacházení (s žadatelem o azyl) mohlo dosáhnout určitého prahu závažnosti; posouzení této otázky přitom závisí na souhrnu skutkových okolností, zejména trvání sporného zacházení, jeho fyzických či duševních účincích, někdy pohlaví, věku a zdravotním stavu konkrétní osoby (rozsudek ESLP ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, č. 30696/09, rozsudek velkého senátu ze dne 21. ledna 2011, § 219). Článek 3 nicméně nelze vykládat jako závazek státu zajistit každému právo na bydlení (rozsudek ESLP ve věci *Chapman proti Spojenému království*, č. 27238/95, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 1. 2001, § 99), ani jako obecný závazek poskytnout uprchlíkům finanční podporu, aby si mohli zachovat určitou životní úroveň (rozsudek ESLP ve věci *Muslim proti Turecku*, č. 53566/99, rozsudek ze dne 26. dubna 2005, § 85).
24. Tato obecná kritéria zopakoval ESLP v nedávném rozsudku ve věci *N. H. a ostatní proti Francii*, č. 28820/13, 75547/13 a 13114/15, ze dne 2. 7. 2020, v němž zároveň zdůraznil však svoji dřívější judikaturu, že povinnost státních orgánů poskytnout ubytování nebo slušné materiální podmínky žadatelům o azyl vyplývá z vnitrostátní právní úpravy přijaté k provedení směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (§ 161). Evropský soud pro lidská práva nevyloučil, že stát může nést odpovědnost podle čl. 3 Úmluvy za zacházení, při němž stěžovatel zcela závislý na veřejné pomoci čelí lhotejnosti úřadů, třebaže se nachází v nouzi neslučitelné s lidskou důstojností (§ 163). Pokud by žadatel o azyl zůstal řadu měsíců bez možnosti zajistit si nejzákladnější potřeby, jakými jsou obživa, hygiena a ubytování, a žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení své situace, pak jeho nouze v kombinaci s nečinností příslušných úřadů představuje porušení čl. 3 Úmluvy (§ 164). Z judikatury ESLP tak lze dovozovat, že riziko nouze žadatelů o azyl s přihlédnutím k individuálním okolnostem žadatele (např. jeho předchozí

traumatické zážitky, věk, zdravotní stav apod.), ve spojení s podmínkami přijímacího a azylového řízení v daném státě, nesmí představovat reálné nebezpečí porušení čl. 3

Úmluvy. Takové riziko, resp. překročení prahu závažnosti systémových nedostatků azylového řízení ve Francii, soud ve shodě s žalovaným v případě žalobce neshledal.

25. Předně je nutno souhlasit s tím, že žalobce je mladý a zdravý muž, který na území České republiky nemá žádné závazky (vyživovací povinnost). Ve Francii, kam přicestoval na základě francouzského víza, pobýval jen velmi krátce. Nemá žádné negativní zkušenosti s tamním azylovým řízením či pobytem ve Francii. Do České republiky odcestoval pouze na základě doporučení náhodného známého z metra. Z jeho dosavadního životního příběhu, jak jej vyličil, je zřejmé, že žalobce je zcela soběstačnou a samostatnou osobou, která se dokáže velmi dobře zorientovat v cizím prostředí; ostatně učinil tak i v České republice, kde rovněž neužívá ubytování určeného pro žadatele o azyl (v příjímácím či pobytovém středisku), našel si ubytování v soukromí i práci. Jak vyplývá ze zjištěných podmínek azylového řízení ve Francii, i tam má jako žadatel o azyl nárok na finanční i hmotnou pomoc, přičemž není-li možné poskytnout ubytování v tomu určených zařízeních, žadatelům je poskytován za tímto účelem příplatek ve výši 7,40 Eur na osobu a den. Je přitom podstatné, že žadatelé o mezinárodní ochranu mají ve Francii přístup na pracovní trh (po marném uplynutí 6 měsíců od podání žádosti) a mají přístup ke zdravotní péči za stejných podmínek jako francouzští rezidenti. Z uvedených okolností nelze podle soudu dovozovat reálné nebezpečí, že by žalobce v případě svého přemístění do Francie, která je podle nařízení Dublin III příslušná k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, čelil natolik extrémní nouzi, jež by byla z hlediska článku 3 Úmluvy problematická (srov. rozsudek ESLP ve věci *N. H. a ostatní proti Francii*, č. 28820/13, ze dne 2. července 2020).
26. Co se týká délky řízení o žádosti o mezinárodní ochranu ve Francii, z Informace OAMP 2020 (s. 3) na vyplývá, že v roce 2019 činil průměrný čas rozhodnutí o mezinárodní ochraně 161 dnů, v roce 2020 to bylo podle Informace OAMP 2021 (s. 3) průměrně 262 dnů, důvodem však bylo pozastavení pohovorů z důvodu epidemie onemocnění Covid-19. Povinnost rozhodnout ve lhůtě 6 měsíců (čl. 31 odst. 3 procedurální směrnice) je tedy při nestížených podmínkách i přes množství podaných žádostí dle zjištěných informací v zásadě dodržována (onemocnění Covid-19 zaznamenává ustupující tendenci). Jak přitom k tomu podotkl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přemístění žalobce bude v souvislosti s epidemií Covid-19 provedeno v okamžiku, kdy to bude z hlediska aktuální epidemiologické situace možné a jakmile oba státy vysloví s přemístěním souhlas. Bez dalšího tedy nelze přisvědčit námitce žalobce, že ve Francii nedochází k rozhodování o žádostech o mezinárodní ochranu v přiměřené lhůtě, resp. že by nepřiměřená délka azylového řízení ve Francii dle aktuálních informací byla systémovým nedostatkem tohoto řízení.
27. Lze tedy shrnout, že i přes zjištění, že se ve Francii dlouhodobě vyskytují dílčí nedostatky ohledně ubytovacích kapacit, nejedná se s ohledem na osobu žalobce a ostatní záruky azylové legislativy v tomto státě o takové riziko zacházení s žalobcem, jež by bylo rozporné s čl. 3 Úmluvy, resp. s čl. 4 Listiny EU, a jež by muselo vést k aplikaci čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Ostatně žalobce v tomto ohledu na doplnění odůvodnění žalovaného nereagoval, svoji obranu „ve druhém kole“ staví primárně na tom, že si v České republice vybudoval rodinný život, doněhož by v důsledku jeho přemístění do Francie mělo být nepřípustně zasaženo, a proto měl být aplikován čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení.

28. Žalobci přitom nelze přisvědčit, že by žalovaný nezohlednil individuální okolnosti jeho případu. Tyto okolnosti v napadeném rozhodnutí vyhodnotil ve vazbě na možnou aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, podle něhož se může odchýlně od čl. 3 odst. 1 každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Jak již vyložil Soudní dvůr EU, toto ustanovení má diskreční povahu a ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí předloženou žádost o mezinárodní ochranu, i když k jejímu posouzení není příslušný dle kritérií stanovených v nařízení Dublin III (viz rozsudek ze dne 23. 1. 2019, ve věci *M. A. a další*, C-661/17, body 58 - 60). Možnost takového postupu není žádným zvláštním způsobem podmíněna a každý členský stát se může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených nařízením Dublin III. S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členským státům je podle Soudního dvora EU na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členským státům širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 10. 12. 2013, ve věci *Abdullahi*, C-394/12, bod 57), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 5. 7. 2018, ve věci *X.*, C-213/17, bod 61).
29. Členský stát tedy má široký prostor pro uvážení, zda se rozhodne využít svého oprávnění převzít příslušnost k posouzení žádosti, k níž jinak příslušný není. Čl. 17 nařízení Dublin III neobsahuje žádné omezení z hlediska důvodů použití, ani žádný neurčitý pojem (např. „případ hodný zvláštního zřetele“, srov. např. § 14 zákon o azylu). Oprávnění lze tedy využít s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 23. 1. 2019, ve věci *M. A. a další*, C-661/17), resp. jak je uvedeno v bodu 17 preambule tohoto nařízení, prostor pro diskreční oprávnění vzniká zejména „z humanitárních důvodů a z důvodů solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny“.
30. Existence diskrečního oprávnění a širokého prostoru pro jeho využití však neznamená, že správní orgán není ve svém rozhodování nijak limitován a že může rozhodovat libovolně. Úkolem soudu v těchto případech je přezkum uvedeného diskrečního oprávnění, kdy je nutno posoudit, zda meze tohoto uvážení nebyly ze strany správního orgánu překročeny či zda toto uvážení nebylo zneužito (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 133/2014-51, č. 3314/2015 Sb. NSS, bod 23 a judikaturu tam citovanou). Soud tak posuzuje, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo usnesení NSS ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56, bod 8). Soudu přitom nepřisluší nahrazovat správní uvážení náležející správnímu orgánu vlastním uvážením soudním.
31. K aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III dále z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24) vyplývá, že pokud z okolností

případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je namístě úvahu o aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III ustanovení učinit (viz rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat. V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k ČR, resp. tato má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby České republiky či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě namístě nejprve zkoumat zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou

pravděpodobností nastat (k tomu viz argumentace shora, kdy takovému závěru soud nepřisvědčil), a pokud ano, zda stát příslušný podle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky (bod 33 citovaného rozsudku). Nejvyšší správní soud zároveň v naposled odkazovaném rozsudku zdůraznil, že užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům.

32. Ve vztahu k aplikaci čl. 17 neshledal soud v napadeném rozhodnutí pochybení. Žalovaný uvedl, v jakých situacích přichází aplikace čl. 17 nařízení Dublin III v úvahu (humanitární důvody, rodinné důvody, kulturní důvody), přičemž srozumitelným a přezkoumatelným způsobem vysvětlil, proč u žalobce nebyly tyto důvody dány. Zaměřil se přitom na osobnost žalobce a tvrzenou existenci rodinného života na území České republiky. Přítelkyně žalobce, paní K. G., s níž se žalobce seznámil v průběhu řízení o své žádosti o mezinárodní ochranu, a s níž později začal sdílet ubytování, není rodinným příslušníkem žalobce ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III. Rodinnými příslušníky jsou členové rodiny žadatele mj. tehdy, *pokud tato rodina existovala již v zemi původu*, což není případ žalobce. Žalobce nemá na území České republiky ani žádné příbuzné ve smyslu čl. 2 písm. h) nařízení Dublin III. Nejedná se tedy o potřebu sloučení rodinných příslušníků, jak ji předvídá čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III. V případě žalobce pak nejsou dány jiné důvody, jež by bylo možné považovat za důvody „zvláštního zřetele hodné“, jeho případ nemá znaky výjimečnosti.
33. Bez ohledu na zjištění, že v případě žalobce není dána potřeba posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu sloučení rodiny na území České republiky, se žalovaný správně zabýval též otázkou případného porušení práva žalobce na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Lze přitom potvrdit závěr žalovaného, že vztah žalobce (nar. 1996) s paní G. (nar. 1977), nelze dosud považovat za trvalý a dlouhodobý (ubytování spolu sdílí od února 2022). Z žalobcem předložených podkladů nelze usuzovat na jiný závěr, a to i přes proklamaci, že paní G. je snoubenkou žalobce. Skutečnost, že žalobce s paní G. sdílí ubytování, neprokazuje trvalost ani pevnost jejich vztahu, jakkoli se jistě může jednat o spolubydlení oboustranně výhodné (je-li žalobce, společně se třemi nezletilými dětmi paní G., osobou společně posuzovanou pro účely příspěvku na bydlení). Listiny, které žalobce předložil k žalobnímu návrhu, neprokazují skutečnosti, které by

byly pro posouzení věci rozhodující; jedná se o skutečnosti, které byly na základě tvrzení žalobce známy již v předcházejícím správním řízení; i z toho důvodu soud nepřistoupil k doplnění dokazování na jednání (žalobce to ostatně ani nepožadoval).

34. Závěru žalovaného, že přemístěním žalobce do Francie za účelem posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebude nepřiměřeně zasaženo do jeho práva na rodinný a soukromý život (čl. 8 Úmluvy), což by případně mohlo být důvodem aplikace čl. 17 nařízení Dublin III, tak lze přisvědčit, a to i přesto, že si žalobce v průběhu řízení o své žádosti na území České republiky stihl vybudovat určité zázemí. Z tohoto hlediska lze na jednu stranu považovat za částečně lichý argument žalovaného, že se Česká republika momentálně potýká s uprchlickou vlnou žadatelů z Ukrajiny bez potřebného zázemí; ostatně taková skutečnost by sama o sobě neměla být v individuálních případech překážkou aplikace čl. 17 nařízení Dublin III. Na stranu druhou, v případě žalobce ani soud neshledal důvody, pro které by měla být aplikace čl. 17 upřednostněna před pravidly příslušnosti pro posouzení jednotlivých žádostí o mezinárodní ochranu v rámci tzv. dublinského systému.
35. Lze tedy shrnout, že odůvodnění napadeného rozhodnutí odpovídalo zjištěným okolnostem. Je z něj zřejmá úvaha o aplikaci diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III a s tím spjatá okolnost, zda přemístěním žalobce nedojde k porušení mezinárodního závazku ČR vyplývajícího z čl. 8 Úmluvy, který zaručuje právo na respektování rodinného a soukromého

života. Žalovaný neshledal, že by zásah do žalobcova rodinného a soukromého života byl nepřiměřený, a tedy rozporný s čl. 8 Úmluvy, za těchto okolností se rozhodl příslušnost k posouzení žádosti nepřevzít. Soud neshledal, že by tato úvaha vybočovala z mezí správního uvážení, kterým žalovaný disponuje, a s jeho závěrem se ztotožnil.

36. Vzhledem k tomu, že soud rozhodl ve věci samé, nezabýval se již žádostí žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě. Tato žádost sdílí osud žaloby.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, které mu žalobce vytýká, a proto jej bylo možné potvrdit; žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 21. června 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně